

ΠΗΓΑΔΙΑ

Ωθαῦμα τῷρις θαυμάτων!... ψυχή μου τί δονδεζά!
Λαρῆτε καὶ πηγάδα εὑρέθηκατ παλγά.
Μέσα σ' αὐτὴν τῇ ζέστῃ σὲ τοῦτο τὸν καιρό.
ὅποις δέ κόσμος δύος πεθαίνει γὰρ τερπό^{της}
καὶ τρέχει μὲν καράτζα καὶ στάμναις ἐμμαρής,
τὰ εὑρεθοῦν πηγάδα δὲν τόλπιζε κατεῖς.

Ἀνέλπιστο ἀλήθεια καὶ θαῦμα ἔφρικδ
τὰ εὑρεθοῦν πηγάδα σὲ τοῦτο τὸ κακό.
Λαρῆτε καὶ εὐτυχία μᾶς πλάκωσε μεγάλη!...
οἱ πρόγονοι ἐκεῖτοι θὰ μᾶς ποτίσουν πάλι,
καὶ ἀφοῦ δέ Δήμαρχός μας λαταῖ γὰρ τὸν προτότονος
καὶ αὐτὸι γένεται προτίτλον εἰς τὸν παρόντας χρόνον.

Λαρῆτε καὶ εὐτυχία μᾶς πλάκωσε μεγάλη!...
οἱ πρόγονοι ἐκεῖτοι θὰ μᾶς ποτίσουν πάλι.
Αὐτοὶ ποθ μᾶς δοκάζουν, αὐτοὶ ποθ μᾶς τιμῶνται,
αὐτοὶ ποθ κάθε τόσο μᾶς ἔξικονομοῦται,
ἔφροτισαν πηγάδα πρὸς χάριν μας τὰ κτίσουν
σὰν νᾶξεραν πᾶς θάλη καιρός τὰ μᾶς ποτίσουν.

Αὐτοὶ ποθ μᾶς σηκώνονται μὲν τὰ διόρματά των,
αὐτοὶ ποθ μᾶς πλοντίζονται μὲν τόσον ἄγαλματά των,
αὐτοὶ δέ ποθ μᾶς κάρονται τὰ κτίσωμε παλάτια,
οἱ τοῦτο τὸ γρουσούζη καὶ ἀνάποδο καιρό,
αὐτοὶ θὰ μᾶς γεμίσουν καὶ τάδεδα μας καράτζα
καὶ θὰ φουσκώσουν δύονται μὲν μπόλικο τερό.

Λαρῆτε καὶ εὐτυχία μᾶς πλάκωσε μεγάλη!...
οἱ πρόγονοι ἐκεῖτοι θὰ μᾶς ποτίσουν πάλι.
Πάρε λοιπὸν σκεπάρηται, καὶ δήμαρχε, καὶ κτίτα,
μὰ πρόσεκτε μὴ κάμησε μᾶς στὸ τερπὸ μῆλο τρύπα,
καὶ στὰ πηγάδα γύρω δὲ στρώσωμε χορό,
καὶ εὑρέθη τέλος πάντων τὰθάρρατο τερό.

TO NEON ΘΕΑΤΡΟΝ

Τὸ ζήτημα τοῦ νέου τῶν Ἀθηνῶν Θεάτρου εὐλόγως εἴλκυσε τὴν προσογὴν τοῦ τύπου. "Ἄχρι τοῦδε δύμας ἔξικτάσθη αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ Θεάτρου ως κτιρίου" καλὸν εἶναι νὰ ἔξετασθῇ καὶ ὑπὸ τὴν σοβαρωτέραν τοῦ ἔποψιν, κατὰ πόσον δηλονότες ως ἴδρυμα προωρισμένον διὰ τὴν τέρψιν καὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ κοινοῦ δύναται ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς γενικὰς προσδοκίας.

Θέαμα ἀντάξιον ἔχυταις ἔως τώρα δὲν είχεν ἡ πρωτεύουσα μας. Μάλιστα, δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι δὲν είχε διόλου θέαμα. "Ἐπρεπε νὰ ἔλθῃ τὸ θέρος μὲ τὸν κκύσωνα, μὲ τὸν κονιορτόν, μὲ τοὺς κώνωπας καὶ τοὺς πυρετούς του, διὰ νὰ λάβωσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἀνθ' ὅλων τούτων τῶν δεινῶν τὴν ισχνὴν παρηγορίαν ν' ἀκούσωσιν ὀλίγην μουσικὴν ὑπαίθριον. Καὶ τί μουσικὴν! Τὴν Γραβιάταν θησαουσαν ἐξ δοθμάτος τὸν Ριγολέττον ρέγχυνται ἐπιθανατίως· επειρχόν τινα γχλλων καὶ γαλλίδων μὲ πνεύμονας

ως λέβοτας διερρωγότας ψκλλόντων ἐπὶ τῶν ἥγων τοῦ Μικροῦ Δουκός καὶ τῆς Καρδίας καὶ Χειρὸς τὴν ἐλεινότητα τῶν καὶ τὴν ἐλεινότητά μας· ὅλα τὰ ναυάγια τῆς τέχνης τὰ περιπλανώμενα οἰκτρῶς ἀνὰ τὴν Ἀνκολὴν κατὰ τὴν λοιπὴν τοῦ ἔτους περίοδον καὶ κατασταλάζοντα τὸ θέρος ἐν Ἀθήναις διὰ νὰ ταράττωσι τὰς φιλερήμους ἥγους τοῦ Ἀρδηττοῦ ή τοῦ Φαλήρου μὲ τὴν ἀξιοθάλητον παρακτονίαν τῶν. Περικλείπω τοὺς διφττοντας τῆς τέχνης, οἵτινες καταπίπουν ἐνίστεται ἐντὸς τοῦ στενοῦ κλωδοῦ τοῦ Ὡδείου. Τὸ εἰσιτήριον τῶν 10 δραχμῶν τοὺς ὄχυρώνει καλλί ἔκει μέσκη, ἔρχονται δὲ καὶ παρέρχονται, χωρὶς τὸ κοινὸν νὰ ἐννοήσῃ καὶ τὴν παρουσίαν τῶν. Παραλείπω ἐπίσης καὶ τὴν χορείαν τῶν δεσποινίδων, τῆς Φλώρως, τῆς Λουΐζας, τῆς Δημοκρίτης κλπ. Αὕται εἶναι η φυλλοέρα τῆς μουσικῆς. "Η δὲ Μέμω καὶ η Κιόρ Κκτίνα ἀνάγονται εἰς ἀλληλην σφιτραν μουσικῆς τέχνης, ἣτις ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει.

Αἱ πρῶται βρογχὶ τοῦ φθινοπώρου παραπόρουν ὅλον αὐτὸν τὸν μουσικὸν κονισαλὸν· ἀλλὰ τότε ὄρθουται ἀπειλητικὸν τὸ φάσμα τοῦ θεάτρου Μπούκουρη. Εἰς τὸ ἀπεγχύθες κύτο ἐρείπιον παρατίθενται παροδικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος τὰ αὐτὰ μουσικὰ καρυκεύματα μὲ τὴν προσθήκην ως ἐπιδορπίων μιᾶς ἀρχύκτου περιπνευμονίας, τοῦ ἐκ τῆς πυρκαϊζες διαρχοῦς κινδύνου καθὼς καὶ τοῦ ἐκ τῆς ἀνατινάξεως διὰ τῆς ἐκκρήζεως τοῦ φωτικού, καὶ τοῦ ἀφορήτου εἰσιτηρίου. Εἰς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν διασκέδασιν ὥφειλον ν' ἀρκεσθῶσιν οἱ ἐκ τῶν ἐντοπίων φιλόμουσοι καὶ οἱ παρεπιδημούντες ἔνοις, οἵτινες δύμας μὴ ἐννοοῦντες καὶ δικαίως νὰ ὑποβληθῶνται εἰς τοιαύτας στερήσεις χάρις μόνον εἰς τὴν θέσην τῆς σεπτῆς ἀρχαιότητος, ἀπέρχονται νὰ διπλανήσωσι τὰ χρήματά των εἰς ἀλλας χώρας, ἔνθι ὁ βίος παρέχει πλείονας θέλγητρα καὶ ὀλιγωτέρας ἀηδίας.

Τὴν λῆξιν τῆς τοιαύτης θεατρικῆς ἀσχημίας ἐσπεισώσειν ἡ ἀνέγερσις τοῦ νέου θεάτρου τῶν Ἀθηνῶν. Μὲ τὴν ἐλπίδα ταύτην κοινωνία τῆς πρωτευούσης εἰδεν ἀνεγειρόμενον τὸ κτίριον τοῦτο, καὶ τὸ παρηκολούθησεν ἀνεγειρόμενον διὰ γοργῆς καθηλυκερειῆς ἐργασίας· μὲ αὐτὴν τὴν πεποιθησιν τὸ χιρετίζει συντελεσθὲν ἥδη. "Ἐχει ἀπαίτησιν ν' ἀκούσῃ τέλος κακὴν μουσικὴν, νὰ ἐδη θέσαι τι τερπνὸν καὶ εὔπρεπός. Δὲν ἔχει τὴν φαντασιοπληξίαν ν' ἀνακείνη διπώς ἕδη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ νέου θεάτρου τὴν Πάττην ἢ τὴν Κράους· ὑπὸ τοὺς δρους δρ' οὐδὲ ἐκτίσθη καὶ δρ' οὐδὲ θέλειτουργήσῃ τὸ νέον θεάτρον, τὸ τοιοῦτον εἶναι μάταιος πόθος· ἔχει δύμας τὴν ἀπαίτησιν ν' ἀκούσῃ ἐκτελούμενη διπώς εἰς τὰ δευτερεύοντα θέατρα τῆς Εύρωπης παρ' ἀστόδων ἀξιολόγων, ἀν οὐχὶ πρώτης τάξεως, τὰ ἔργα τοῦ Μαγέρεω, τοῦ Ροσσίνη, τοῦ Όμπερ, τοῦ Μόζαρτ, τοῦ Γκουνώ, τοῦ Μκενέ, τοῦ Πονκέλλη, κανὲν τῶν νεωτέρων τοῦ Βέρδη, κανὲν τῶν παλαιῶν ἀλλὰ πάντοτε ωρχίων τοῦ Δονζέττη, πρὸ πάντων, δὲ τὸ τοῦ ἡμετέρου Σαμάρχη, τὸ πρῶτον εὐθίωνον καὶ τιμηθὲν ἔργον ἔλληνος μουσουργοῦ. "Ἐχει τὴν ἀπαίτησιν νὰ ἕδη ὄργηστραν τελείων, χορὸν καλῶς κατηρτισμένον, σκηνογραφίαν εὐπρεπήν· νὰ ἕδη βιθμηδὸν πάντα ταῦτα διὰ συστηματικῆς μορφώσεως καὶ γυμνάσιας καταρτιζόμενα ἐκ τῶν ἐντοπίων στοιχείων διπώς ἀφ' ἐνὸς διευκολύνηται ἡ συγκρότησις τῶν θιάσων καὶ ἡ πραπκασκευὴ τῶν θεαμάτων, ἀφ' ἐτέρου δὲ εὐρέσκωσι πόρου ζωῆς πολλοὶ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν.

Τοιοῦτον τύπον ἔπρεπε νὰ λάβωσιν καὶ παραπτάσεις τοῦ νέου θεάτρου εύθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀμφὶ τοῖς ἐγκαίνιοις του. ἔπρεπε νὰ φανῇ καὶ νὰ ἐπικυρωθῇ ἐπισήμως, ὅτι διὰ τοιαύ-